
Shivena Ribhum Prati Sutropadeshah

ಶಿವೇನ ಋಭುಂ ಪ್ರತಿ ಸೂತ್ರೋಪದೇಶಃ

Document Information

Text title : Shivena Ribhum Prati Sutropadeshah

File name : shivenaRRibhuMpratisUtropadeshaH.itx

Category : shiva, shivarahasya, upadesha, advice

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | shaNkarAkhyah ShaShThAMshaH | adhyAyaH 2 | 1-95||

Latest update : August 5, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 5, 2023

sanskritdocuments.org

ಶಿವೇನ ಋಭುಂ ಪ್ರತಿ ಸೂತ್ರೋಪದೇಶಃ

ಶ್ರುಣು ಪದ್ಮಜಸಂಭೂತ ಮತ್ತಃ ಸೂತ್ರವಿಧಿಕ್ರಮಂ .
ಜ್ಞಾನೋತ್ಪಾದಕಹೇತೂನಿ ಶ್ರುತಿಸಾರಾಣಿ ತತ್ತ್ವತಃ .. 2.1..
ವ್ಯಾಸಾ ಮನ್ವಂತರೇಷು ಪ್ರತಿಯುಗಜನಿತಾಃ ಶಾಂಭವಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಭ್ಯಾ
ಭಸ್ಮಾಭ್ಯಕ್ತಸಮಸ್ತಗಾತ್ರನಿವಹಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಧರಾಃ .
ಕೈಲಾಸಂ ಸಮವಾಪ್ಯ ಶಂಕರಪದಧ್ಯಾನೇನ ಸೂತ್ರಾಣ್ಯುಮಾ-
ಕಾಂತಾತ್ಪಾಪ್ಯ ವಿತನ್ವತೇ ಸ್ವಕಥಿಯಾ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದಾನಹೋ .. 2.2..
ಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಏವೇತ್ಯಥಪದವಿದಿತೈಃ ಸಾಧನಪ್ರಾಪ್ತೃಪಾಯೈ-
ಯೋರ್ಗೃಯೋರ್ಗಾದ್ಯುಪಾಯೈರ್ಯಮನಿಯಮಮಹಾಸಾಂಖ್ಯವೇದಾಂತವಾಕ್ಯೈಃ

ಶ್ರೋತವ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ನ ರೂಪಗುಣತೋ ಮಂತವ್ಯ ಇತ್ಯಾಹ ಹಿ ವೇ-
ದೋದ್ಬೋಧದವಾಕ್ಯಹೇತುಕರಣೈರ್ಧ್ಯೇಯಃ ಸ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃತೇಃ .. 2.3..
ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಯತೋಽಸ್ಯ ಚಿತ್ರಜಗತೋ ಮಿಥೈವ ತತ್ಕಾರಣಂ
ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮನೈವ ಪ್ರಕೃತಿಪರಮದೋ ವರ್ತಮಾನಂ ವಿವರ್ತೇತ್ .
ಶ್ರುತ್ಯಾ ಯುಕ್ತ್ಯಾ ಯತೋ ವಾ ಇತಿಪದಘಟಿತೋ ಬೋಧತೋ ವಕ್ತಿ ಶಂಭುಂ
ನಾಣುಃ ಕಾಲವಿಪಾಕಕರ್ಮಜನಿತೇತ್ಯಾಚೋದನಾ ವೈ ಮೃಷಾ .. 2.4..
ಯೋನಿಃ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ವೇದಸ್ತದುಭಯಮನನಾದ್ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾ
ನಿಃಶ್ವಾಸಾದ್ವೇದಜಾಲಂ ಶಿವವರವದನಾದ್ವೇಧಸಾ ಪ್ರಾಪ್ತಮೇತತ್ .
ತನ್ಮಾತ್ತರ್ಕವಿತರ್ಕಕರ್ಕಶಧಿಯಾ ನಾತಿಕ್ರಮೇತ್ತಾಂ ಧಿಯಂ
ಸ್ವಾಮ್ನಾಯಕ್ರಿಯಯಾ ತದಪ್ರಕರಣೇ ಯೋನಿರ್ಮಹೇಶೋ ಧ್ರುವಂ .. 2.5..
ತತ್ತ್ವಸ್ಯಾಪಿ ಸಮನ್ವಯಾತ್ಪ್ರತಿಗಿರಾಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೇ ಚೋದನಾ
ಸಾ ಚಾನಿರ್ವಚನೀಯತಾಮುಪಗತಾ ವಾಚೋ ನಿವೃತ್ತಾ ಇತಿ .
ಆತ್ಮೈವೈಷ ಇತೀವ ವಾಕ್ಯಸುವೃತಿವೃತ್ತಿಂ ವಿಧತ್ತೇ ಧಿಯಾ
ವೇದಾಂತಾದಿಷು ಏಕ ಏವ ಭಗವಾನುಕ್ತೋ ಮಹೇಶೋ ಧ್ರುವಂ .. 2.6..
ನಾಸದ್ವಾ ವೀಕ್ಷತೇ ಯಜ್ಜಡಮಿತಿ ಕರಣೈರ್ಗಂಧರೂಪಾದಿಹೀನಂ
ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶಾದಿಹೀನಂ ಜಗದನುಗತಮಪಿ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಕಿಂರೂಪಮೀಷ್ಟೇ .
ಗೌಣಂ ಚೇದಪಿ ಶಬ್ದತೋ ಜಗದಿದಂ ಯನ್ನಾಮರೂಪಾತ್ಕೃಕಂ

ತಚ್ಚಾತ್ರಾವಿಶದೀಶ್ವರೋಽರ್ಥವಚನಾ ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ನಿಷ್ಪಾತ್ರಮಃ .. 2.7..
 ಹೇಯತ್ವಾವಚನಾಚ್ಚ ತಚ್ಚುತಿಗಿರಾಂ ಸ್ಥೂಲಂ ಪ್ರದೃಷ್ಟಂ ಭವೇದ್
 ರೂಪಂ ನಾರೂಪತೋಽಪಿ ಪ್ರಕರಣವಚನಂ ವಾ ವಿಕಾರಃ ಕಿಲೇದಂ .
 ಸ್ವಾಪ್ಯಾಯಾದಪಿ ತದ್ವದಾಪಿ ಪರಮಾನಂದೋ ಯದೀತ್ಥಂ ಪರಃ
 ಸಾಮಾನ್ಯಾಚ್ಚ ಗತೇರಥಾಪ್ಯನುಭವೇ ವಿದ್ಯೋತತೇ ಶಂಕರಃ .. 2.8..
 ಶ್ರುತತ್ವಾದ್ವೇದಾಂತಪ್ರತಿಪದವಚಃ ಕಾರಣಮುಮಾ-
 ಸನಾಥೋ ನಾಥಾನಾಂ ಸ ಚ ಕಿಲ ನ ಕಶ್ಚಿಜ್ಜನಿಭವಃ .
 ಸ ಏವಾನಂದಾತ್ಮಾ ಶ್ರುತಿಕಥಿತಕೋಶಾದಿರಹಿತೋ
 ವಿಕಾರಪ್ರಾಚುರ್ಯಾನ್ ಹಿ ಭವತಿ ಕಾರ್ಯಂ ಚ ಕರಣಂ .. 2.9..
 ತದ್ಧೇತುವ್ಯಪದೇಶತೋಽಪಿ ಶಿವ ಏವೇತಿ ಚಾನಂದಕೃ-
 ನ್ಮಂತ್ರೈರ್ವರ್ಣಕೃತಕ್ರಮೇಣ ಭಗವಾನ್ಸತ್ಯಾದ್ಯನಂತೋಚ್ಯತೇ .
 ನೈರಂತರ್ಯಾನುಪಪತ್ತಿತೋಽಪಿ ಸುಖಿತಾ ಚಾನಂದಭೇದೋಽರ್ಥತಃ
 ಕಾಮಾಚ್ಚಾನನುಭಾವತೋ ಹೃದಿ ಭಿದಾ ಜಾಯೇದ್ಭಯಂ ಸಂಸೃತೇಃ .. 2.10..
 ಪುಚ್ಚಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೇತಿ ವಚನಾಚ್ಛೇಷಿ ಮಹೇಶೋಽವ್ಯಯಃ .
 ಆಕಾಶಾಂತರತೋಽಪಿ ಭೌತಿಕಹೃದಾಕಾಶಾತ್ಮತಾ ವಾಕ್ಯತೋ
 ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಭೇದಕಲನೇ ಚಾಕಲ್ಪನಾ ಕಲ್ಪತಃ (ನಲ್ಪತಃ).. 2.11..
 ಸುಷುಪ್ತ್ಯಾಂತ್ಯೋರ್ವಾ ನ ಹಿ ಖಲು ನ ಭೇದಃ ಪರಶಿವೇ
 ಅತೋತ್ಥಾನಂ ದ್ವೈತೇ ನ ಭವತಿ ಪರೇ ವೈ ವಿಲಯನೇ .
 ತದಹಂ ಯತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಜಗದಿದಮನಾಕಾರಮರಸಂ
 ನ ಗಂಧಂ ನ ಸ್ಪರ್ಶಂ ಭವತಿ ಪರಮೇಶೇ ವಿಲಸಿತಂ .. 2.12..
 ಅಧೀನಂಚಾರ್ಥಂ ತದ್ಭವತಿ ಪುನರೇವೇಕ್ಷಣಪರಂ
 ಸ್ವತಂತ್ರೇಚ್ಚಾ ಶಂಭೋರ್ನ ಖಲು ಕರಣಂ ಕಾರ್ಯಮಪಿ ನ .. 2.13..
 ಜ್ಞೇಯತ್ವಾವಚನಾಚ್ಚ ಶಂಕರ ಪರಾನಂದೇ ಪ್ರಮೋದಾಸ್ವದೇ
 ಪ್ರಜ್ಞಾನಂ ನ ಹಿ ಕಾರಣಂ ಪ್ರಕೃತಿಕಂ ಪ್ರಶ್ನತ್ರಯನ್ಯಾರ್ಥವತ್ .
 ನ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ದೇಹಪ್ರವಿಲಯಶತೋತ್ಥಾನಗಣನಾ
 ಸ ಮೃತ್ಯೋರ್ಮೃತ್ಯುಸ್ತದ್ಭವತಿ ಕಿಲ ಭೇದೇನ ಜಗತಃ .. 2.14..
 ಮಹದ್ವಚ್ಚಾಣೀಯೋ ಭವತಿ ಚ ಸಮೋ ಲೋಕಸದೃಶಾ
 ತಥಾ ಜ್ಯೋತಿಸ್ತ್ವೇಕಂ ಪ್ರಕರಣಪರಂ ಕಲ್ಪಿತವತಃ .
 ನ ಸಂಖ್ಯಾಭೇದೇನ ತ್ರಿಭುವನವಿಭವಾದತಿಕರಂ
 ಸ್ವಭಾವೋಽಯಂ ಶಶ್ವನ್ಮುಖರಯತಿ ಮೋದಾಯ ಜಗತಾಂ .. 2.15..
 ಪ್ರಾಣಾದುದ್ಗತಪಂಚಸಂಖ್ಯಜನಿತಾ ತದ್ವಸ್ತಿವಚ್ಚ ಶ್ರುತಂ

ತಚ್ಚೋತ್ರಂ ಮನಸೋ ನ ಸಿದ್ಧಪರಮಾನಂದೈಕಜನ್ಯಂ ಮಹಃ .
 ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕಾರಣದರ್ಶಿತೇ ಚ ಕರಣೇ ಸತ್ತಾ ಸದಿತ್ಯನ್ವಹಂ
 ಚಾಕರ್ಷಾ ಭವತಿ ಪ್ರಕರ್ಷಜನಿತೇ ತ್ವತ್ತೀತಿ ವಾಕ್ಯೋತ್ತರಂ .. 2.16..
 ಜಾಗ್ರತ್ತ್ವಾ ವಚನೇನ ಜೀವಜಗತೋರ್ಭೇದಃ ಕಥಂ ಕಥ್ಯತೇ
 ಲಿಂಗಂ ಪ್ರಾಣಗತಂ ನ ಚೇಶ್ವರಪರಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಕಿಲೈಕೈಪ್ರದಂ .
 ಅನ್ಯಾರ್ಥತ್ವವಿವೇಕತೋಽರ್ಥಗತಿಕಂ ಚಾಕಲ್ಪಯದ್ವಾಕೃತಃ .
 ಪ್ರಜ್ಞಾಮಿತ್ಯಪರಃ ಕ್ರಮಸ್ಥಿತಿರಸಾವನ್ಯೋ ವದಂತಂ ಮೃಷಾ .. 2.17..
 ಪ್ರಕೃತ್ಯೈವಂ ಸಿದ್ಧಂ ಭವತಿ ಪರಮಾನಂದವಿಧುರಂ
 ಅಭಿದ್ಯೋಪಾದೇಶಾದ್ಭವತಿ ಉಭಯಾಮ್ನಾಯವಚನೈಃ .
 ಭವತ್ಯಾತ್ಮಾ ಕರ್ತಾ ಕೃತಿವಿರಹಿತೋ ಯೋನಿರಪಿ ಚ
 ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ನಿಷ್ಠಾ ಚ ತ್ರಿಭುವನಗುರುಃ ಪ್ರೇಮಸದನಃ .. 2.18..
 ಅಭಿದ್ಯೋಪಾದೇಶಾತ್ಸ ಬಹು ಭವದೀಕ್ಷಾದಿವಶತಃ
 ಸಮಾಸಾ(ಭೋ)ಚೋಭಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಜಸಮಾಮ್ನಾಯವಚನಾತ್ .
 ಅತೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ಶುದ್ಧಃ ಪ್ರಕೃತಿಪರಿಣಾಮೇನ ಜಗತಾಂ
 ಮೃದೀವ ವ್ಯಾಪಾರೋ ಭವತಿ ಪರಿಣಾಮೇಷು ಚ ಶಿವಃ .. 2.19..
 ಆನಂದಾಭ್ಯಾಸಯೋಗಾದ್ವಿಕ್ರತಜಗದಾನಂದಜಗತೋ
 ಅತೋ ಹೇತೋರ್ಧರ್ಮೋ ನ ಭವತಿ ಶಿವಃ ಕಾರಣಪರಃ .
 ಹಿರಣ್ಯಾತ್ಮಾಽಽದಿತ್ಯೇಽಕ್ಷಿಣಿ ಉದೇತೀಹ ಭಗವಾ-
 ನ್ನತೇಶ್ಚಾಧಾರಾಣಾಂ ಶ್ರವಣವಚನೈರ್ಗೋಪಿತಧಿಯಃ .. 2.20..
 ಭೇದಾದಿವ್ಯಪದೇಶತೋಽಸ್ತಿ ಭಗವಾನನ್ಯೋ ಭವೇತ್ಕಿಂತತಃ
 ಆಕಾಶಾದಿಶರೀರಲಿಂಗನಿಯಮಾದ್ವಾಪ್ಯಂ ಹಿ ಸರ್ವಂ ತತಃ .
 ತಜ್ಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಮಂ ಮಹೇಶ್ವರಮುಮಾಕಾಂತಾಖ್ಯಾಶಾಂತಂ ಮಹೋ
 ವೇದಾಂತೇಷು ನಿತಾಂತವಾಕ್ಯಕಲನೇ ಛಂದೋಽಭಿಧಾನಾದಪಿ .. 2.21..
 ಭೂತಾದಿವ್ಯಪದೇಶತೋಽಪಿ ಭಗವತ್ಯಸ್ಮಿನ್ನಹೇಶೇ ಧ್ರುವಂ
 ಯಸ್ಮಾದ್ಗೂತವರಾಣಿ ಜಾಯತ ಇತಿ ಶ್ರುತ್ಯಾಽಸ್ಯ ಲೇಶಾಂಶತಃ .
 ವಿಶ್ವಂ ವಿಶ್ವಪತೇರಭೂತ್ತದುಭಯಂ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯತೋ ದರ್ಶನಾ-
 ತ್ಪ್ರಾಣಸ್ಯಾನುಗಮಾತ್ಸ ಏವ ಭಗವಾನ್ನಾನ್ಯಃ ಪಥಾ ವಿದ್ಯತೇ .. 2.22..
 ನ ವಕ್ತುಶ್ಚಾತ್ಮಾ ವೈ ಸ ಖಲು ಶಿವಭೂಮಾದಿವಿಹಿತಃ
 ತಥೈವಾಯುದೇಹೇ ಅರನಿವಹವಚ್ಚಕ್ರಗಮಹೋ .
 ಅದೃಶ್ಯೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ವೈ ಸ ಹಿ ಸುದೃಶತಃ ಶಾಸ್ತ್ರನಿವಹೈಃ
 ಶಿವೋ ದೇವೋ ವಾಮೋ ಮುನಿರಪಿ ಚ ಸಾರ್ವಾತ್ಮ್ಯಮಭಜತ್ .. 2.23..

ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಃ ಸರ್ವತ್ರ ಶ್ರುತಿಷು ವಿಧಿವಾಕ್ಯೈರ್ಭಗವತೋ
 ಮಹಾಭೂತೈರ್ಜಾತಂ ಜಗದಿತಿ ಚ ತಜ್ಞಾದಿವಚನೈಃ .
 ಅತೋಽಣೀಯಾಂಜ್ಯಾಯಾನಪಿ ದ್ವಿವಿಧಭೇದವ್ಯಪಗತಾ
 ವಿವಕ್ಷಾ ನೋಽಸ್ತೀತಿ ಪ್ರಥಯತಿ ಗುಣೈರೇವ ಹಿ ಶಿವಃ .. 2.24..
 ಸಂಭೋಗಪ್ರಾಪ್ತಿರೇವ ಪ್ರಕಟಜಗತಃ ಕಾರಣತಯಾ
 ಸದಾ ವ್ಯೋಮೈವೇತ್ಥಂ ಭವತಿ ಹೃದಯೇ ಸರ್ವಜಗತಾಂ .
 ಅತೋಽತ್ತಾ ವೈ ಶರ್ವಶ್ಚರಮಚರಭೂತಂ ಜಗದಿದಂ
 ಮಹಾಮೃತ್ಯುದೇಶೋ ಭವತಿ ಶಿಖರನ್ನಾದ ಇತಿ ಚ .. 2.25..
 ಪ್ರಕರಣವಚನೇನ ವೇದಜಾತೇ ಭಗವತಿ ಭವನಾಶನೇ ಮಹೇಶೇ .
 ಪ್ರವಿಶತಿ ಶಿವ ಏವ ಭೋಗಭೋಕ್ತನಿಯಮನದರ್ಶನತೋ ಹಿ ವಾಕ್ಯಜಾತಂ .. 2.26..
 ವಿಶೇಷಣೈಃ ಶಂಕರಮೇವ ನಿತ್ಯಂ ದ್ವಿಧಾ ವದತ್ಯೇವಮುಪಾಧಿಯೋಗಾತ್ .
 ಅತೋಽಂತರಾ ವಾಕ್ಯಪದೈಃ ಸಮರ್ಥಿತಃ ಸ್ಥಾನಾದಿಯೋಗೈರ್ಭಗವಾನುಮಾಪತಿಃ ..
 2.27..
 ಸುಖಾಭಿಧಾನಾತ್ಸುಖಮೇವ ಶಂಭುಃ ಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಖಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಇತಿ ಶ್ರುತಿರೀತಃ .
 ಶ್ರುತೋಪವಾಕ್ಯೋಪನಿಷತ್ಪ್ರಚೋದಿತಃ ಗತಿಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ಬುದ್ಧೋಽಪಿ ವಿದ್ಯಯಾ ..
 2.28..
 ಅನವಸ್ಥಿತೀತೋಽಪಿ ನೇತರೋ ಭಗವಾನೇವ ಸ ಚಕ್ಷುಷಿ ಪ್ರಬುದ್ಧೇತ್ .
 ಭಯಭೀತಾಃ ಖಲು ಯಸ್ಯ ಸೋಮಸೂರ್ಯಾನಲವಾಯ್ವಂಬುಜಸಂಭವಾ
 ಭ್ರಮಂತಿ .. 2.29..
 ಅಂತರ್ಯಾಮಿತಯೈವ ಲೋಕಮಖಿಲಂ ಜಾನಾತ್ಯುಮಾಯಾಃ ಪತಿಃ .
 ಭೂತೇಷ್ಟಂತರಗೋಽಪಿ ಭೂತನಿವಹಾ ನೋ ಜಾನತೇ ಶಂಕರಂ .. 2.30..
 ನ ತತ್ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಧರ್ಮೈರಭಿಲಷಣತೋ ಭೇದವಿಧುರಂ
 ನ ಶಾರೀರಂ ಭೇದೇ (ಭೇದ) ಭವತಿ ಅಗಜಾನಾಯಕವರೇ .
 ಅದೃಶ್ಯತ್ವಾದ್ಧರ್ಮೈರ್ನ ಖಲು ಭಗವಾನನ್ಯದಿತಿ ಚ
 ಪರಾದಾದಿತ್ಯಂ ಚಾಮತಿರಪಿ ಚ ಭೇದಪ್ರಕಲನೇ .. 2.31..
 ಭೇದಾದೇಶ್ಚ ವಿಶೇಷಣಂ ಪರಶಿವೇ ರೂಪಂ ನ ನಾಮ ಪ್ರಭಾ .
 ಭಾವೋ ವಾ ಭವತಿ ಪ್ರಭಾವಿರಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮನಾ ಚಾಹ ತತ್ .. 2.32..
 ಸ್ಮೃತಂ ಮಾನಂ ಶಂಭೌ ಭಗವತಿ ಚ ತತ್ಸಾಧನತಯಾಪ್ಯತೋ
 ದೈವಂ ಭೂತಂ ನ ಭವತಿ ಚ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಶಿವೇ .
 ಅಭಿವ್ಯಕ್ತೇ ಚಾನ್ಯಃ ಸ್ಮೃತಿಮಪಿ ತಥಾಽನ್ಯೋಽಪಿ ಮನುತೇ ತಥಾ
 ಸಂಪತ್ತಿರ್ವೈ ಭುವಿ ಭವತಿ ಕಿಂ ಶಂಭುಕಲನೇ .. 2.33..
 ಯಂ ಮುಕ್ತಿವ್ಯಪದೇಶತಃ ಶ್ರುತಿಶಿಖಾಶಾಖಾಶತೈಃ ಕಲ್ಪಿತೇ

ಭಿದ್ಯೇದ್ಧಂಧಿರಪಿ ಪ್ರಕೀರ್ಣವಚನಾತ್ಸಾಕ್ಷ್ಯೇವ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಾ .
ಶಬ್ದೋ ಬ್ರಹ್ಮತಯೈವ ನ ಪ್ರಭವತೇ ಪ್ರಾಣಪ್ರಭೇದೇನ ಚ
ತಚ್ಚಾಪ್ಯುತ್ಪ್ರಮಣಸ್ಥಿತಿಶ್ಚ ವಿಲಯೇ ಭುಂಕ್ತೇಽಪ್ಯಸೌ (ಭುಂಕ್ತೇಽಪ್ಯಸೌ) ಶಂಕರಃ ..

2.34..

ತಂ ಭೂಮಾ ಸಂಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚೈವಮಜರಮಾತ್ಮಾನಮಧುನಾ
ಶೃಣೋತೀಕ್ಷೇದ್ವಾಪಿ ಕ್ಷಣಮಪಿ ತಥಾನ್ಯಂ ನ ಮನುತೇ .
ತಥಾ ಧರ್ಮಾಪತ್ತಿರ್ಭವತಿ ಪರಮಾಕಾಶಜನಿತಂ

ಪ್ರಶಸ್ತಂ ವ್ಯಾವೃತ್ತಂ ದಹರಮಪಿ ದಧ್ಯಾದ್ಯಪದಿಶತ್ .. 2.35..

ಅಲಿಂಗಂ ಲಿಂಗಸ್ಥಂ ವದತಿ ವಿಧಿವಾಕ್ಯೈಃ ಶ್ರುತಿರಿಯಂ

ಧೃತೇರಾಕಾಶಾಖ್ಯಂ ಮಹಿಮನಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧೇವಿಮೃಶತಾ .

ಅತೋ ಮರ್ಶಾನ್ನಾಯಂ ಭವತಿ ಭವಭಾವಾತ್ಕತಯಾ

ಶಿವಾವಿಭಾವೋ ವಾ ಭವತಿ ಚ ನಿರೂಪೇ ಗತಧಿಯಾಂ .. 2.36..

ಪರಾಮರ್ಶೇ ಚಾನ್ಯದ್ಭವತಿ ದಹರಂ ಕಿಂ ಶ್ರುತಿವಚೋ

ನಿರುಕ್ತಂ ಚಾಲ್ಪಂ ಯತ್ತ್ವನುಕೃತಿ ತದೀಯೇಽಪಿ ಮಹಸಾ .

ವಿಭಾತೀದಂ ಶಶ್ವತ್ಪ್ರಮತಿವರಶಬ್ದೈಃ ಶ್ರುತಿಭವೈಃ .. 2.37..

ಯೋ ವ್ಯಾಪಕೋಽಪಿ ಭಗವಾನ್ಪುರುಷೋಽನ್ತರಾತ್ಮಾ .

ವಾಲಾಗ್ರಮಾತ್ರಹೃದಯೇ ಕಿಮು ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ .. 2.38..

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಪ್ರಮಾಣಪರಮಂ ವಾಕ್ಯಂ ಕಿಲೈಕಾರ್ಥದಂ

ಮಾನೇನಾಪಿ ಚ ಸಂಭವಾಭ್ರಮಪರೋ ವರ್ಣಂ ತಥೈವಾಹ ಹಿ .

ಶಬ್ದಂಚಾಪಿ ತಥೈವ ನಿತ್ಯಮಪಿ ತತ್ಸಾಮ್ಯಾನುಪತ್ತಿಕ್ರಿಯಾ

ಮಧ್ವಾದಿಷ್ಟನಧೀಕೃತೋಽಪಿ ಪುರುಷೋ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಭಾವೋ (ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಭಾವೋ)
ಭವೇತ್ .. 2.39..

ಭಾವಂಚಾಪಿ ಶುಗಸ್ಯ ತಚ್ಚವಣತೋ ಜಾತ್ಯಂತರಾಸಂಭವಾ-

ತ್ಸಂಸ್ಕಾರಾಧಿಕೃತೋಽಪಿ ಶಂಕರಪದಂ ಯೇ ವಕ್ತುಕಾಮಾ (ಯೋ ವಕ್ತುಕಾಮೋ)
ಮನಾಕ್ .

ಜ್ಯೋತಿರ್ದರ್ಶನತಃ ಪ್ರಸಾದಪರಮಾದಸ್ಮಾಚ್ಚೈರೀರಾತ್ಪರ-

ಇಷ್ಟೋತಿಶ್ಚಾಭಿನಿವಿಶ್ಯ ವ್ಯೋಮ ಪರಮಾನಂದಂಪರಂ ವಿಂದತಿ .. 2.40..

ಸ್ಮ ತೀನಾಂ ವಾದೋಽತ್ರ ಶ್ರುತಿವಿಭವದೋಷಾನ್ಯವಚಸಾ

ಸ ಏವಾತ್ಮಾ ದೋಷೈವಿಗತಮತಿಕಾಯಃ ಪರಶಿವಃ .

ಸ ವಿಶ್ವಂ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾ ಭವತಿ ಸ ಹಿ ವಿಶ್ವಾಧಿಕತಯಾ

ಸಮಸ್ತೇಷು ಪ್ರೋತೋ ಭವತಿ ಸ ಹಿ ಕಾರ್ಯೇಷು ಕರಣಂ .. 2.41..

ಪ್ರಧಾನಾನಾಂತೇಷಾಂ ಭವತಿ ಇತರೇಷಾಮನುಪಮೋ-
 ಸಪ್ಯಲಬ್ಧೋಽಪ್ಯಾತ್ಮಾಯಂ ಶ್ರುತಿಶಿರಸಿ ಚೋಕ್ತೋಽಣುರಹಿತಃ .
 ಸ ದೃಶ್ಯೋಽಚಿಂತ್ಯಾತ್ಮಾ ಭವತಿ ವರಕಾರ್ಯೇಷು ಕರಣಂ
 ಅಸದ್ವಾ ಸದ್ವಾ ಸೋಽಪ್ಯಸದಿತಿ ನ ದೃಷ್ಟಾಂತವಶಗಂ .. 2.42..
 ಅಸಂಗೋ ಲಕ್ಷಣ್ಯಃ ಸ ಭವತಿ ಹಿ ಪಂಚಸ್ವಪಿ ಮುಧಾ
 ಅಭೀಮಾನೋದ್ದೇಶಾದನುಗತಿರಥಾಕ್ಷಾದಿರಹಿತಃ .
 ಸ್ವಪಕ್ಷಾದೌ ದೋಷಾಶ್ರುತಿರಪಿ ನ ಈಷ್ಟೇ ಪರಮತಂ
 ತ್ವನಿರ್ಮೋಕ್ಷೋ ಭೂಯಾದನುಮಿತಿಕುತರ್ಕೈರ್ನ ಹಿ ಭವೇತ್ .. 2.43..
 ಭೋಕ್ತಾಪತ್ತೇರಪಿ ವಿಷಯತೋ ಲೋಕವೇದಾರ್ಥವಾದೋ ನೈನಂ
 ಶಾಸ್ತಿ ಪ್ರಭುಮತಿಪರಂ ವಾಚಿ ವಾರಂಭಣೇಭ್ಯಃ (ವಾ ವಿಚಾರಂಭಣೇಭ್ಯಃ) .
 ಭೋಕ್ತಾ ಭೋಗವಿಲಕ್ಷಣೋ ಹಿ ಭಗವಾನ್ ಭಾವೋಽಪಿ ಲಬ್ಧೋ ಭವೇ-
 ತ್ಸತ್ತ್ವಾ ಚ್ಚಾಪಿ ಪರಸ್ಯ ಕಾರ್ಯವಿವಶಂ ಸದ್ವಾಕ್ಯವಾದಾನ್ವಯಾತ್ .. 2.44..
 ಯುಕ್ತೇಃ ಶಬ್ದಾಂತರಾಚ್ಚಾಸದಿತಿ ನ ಹಿ ಕಾರ್ಯಂ ಚ ಕರಣಂ
 ಪ್ರಮಾಣೈರ್ಯುಕ್ತ್ಯಾ ವಾ ನ ಭವತಿ ವಿಶೇಷೇಣ ಮನಸಾ .
 ಪರಃ ಪ್ರಾಣೋದ್ದೇಶಾದ್ಧಿತಕರಣದೋಷಾಭಿಧಧಿಯಾ
 ತಥಾಶ್ಮಾದ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ??? ದ್ಯೋತಂತಿ ದೇವಾ ದಿವಿ .. 2.45..
 ಪ್ರಸಕ್ತಿರ್ವಾ ಕೃತ್ಸಾ ಶ್ರುತಿವರಬಲಾದಾತ್ಮನಿ ಚಿರಂ
 ಸ್ವಪಕ್ಷೇ ದೋಷಾಣಾಂ ಪ್ರಭವತಿ ಚ ಸರ್ವಾದಿಸುದೃಶಾ .
 ವಿಕಾರಾಣಾಂ ಭೇದೋ ನ ಭವತಿ ವಿಯೋಜ್ಯೋ ಗುಣಧಿಯಾಂ
 ಅತೋ ಲೋಕೇ ಲೀಲಾಪರವಿಷಮನೈರ್ಘ್ಯಾಣ್ಯವಿಧುರಂ .. 2.46..
 ಸ ಕರ್ಮಾರಂಭಾದ್ವಾ ಉಪಲಭತಿ ಯದ್ಯೇತಿ ಚ ಪರಂ
 ಸರ್ವೈರ್ಧರ್ಮಪದ್ಧೈರಯುಕ್ತವಚನಾಪತ್ತೇಃ ಪ್ರವೃತ್ತೇರ್ಭವೇತ್ .
 ಭೂತಾನಾಂ ಗತಿಶೋಪಯುಜ್ಯಪಯಸಿ ಕ್ಷಾರಂ ಯಥಾ ನೋಪಯುಕವಸ್ಥಾನಂ
 ನೈವ ಪ್ರಭವತಿ
 ತೃಣೇಷೂದ್ಯತಮತೇಸ್ತಥಾಭಾವಾತ್ಪುಂಸಿ ಪ್ರಕಟಯತಿ ಕಾರ್ಯಂ ಚ ಕರಣಂ .. 2.47..
 ಅಂಗಿತ್ಯಾನುಪಪತ್ತಿತೋಽಪ್ಯನುಮಿತೋ ಶಕ್ತಿಜ್ಞಹೀನಂ ಜಗತ್-
 ಪ್ರತಿಷಿದ್ಧೇ ಸಿದ್ಧೇ ಪ್ರಸಭಮಿತಿ ಮೌನಂ ಹಿ ಶರಣಂ .
 ಮಹದ್ವೀರ್ಘಂ ಹ್ರಸ್ವಮುಭಯಮಪಿ ಕರ್ಮೈವ ಕರಣೇ ತಥಾ
 ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತ್ಯಾ ಪ್ರಭವತಿ ಸ್ವಭಾವಾಚ್ಚ ನಿಯತಂ .. 2.48..
 ನ ಸ್ಥಾನತೋಽಪಿ ಶ್ರುತಿಲಿಂಗಸಮನ್ವಯೇನ
 ಪ್ರಕಾಶವೈಯರ್ಥ್ಯಮತೋ ಹಿ ಮಾತ್ರಾ .

ಸೂರ್ಯೋಪಮಾ ಪ್ರಭವತಿತ್ವತಥಾ ಉದತ್ವಾ- (ಸೂರ್ಯೋಪಮಾ ಪ್ರಭತಿ ಚತ್ವತಥಾಂಬುದತ್ವಾ)

ತ್ವದ್ಧರ್ಶನಾಚ್ಚ ನಿಯತಂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬರೂಪಂ .. 2.49..

ತದವ್ಯಕ್ತಂ ನ ತತೋ ಲಿಂಗಮೇತತ್ತಥೋಭಯವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚ ತೇಜಃ .

ಪ್ರತಿಷೇಧಾಚ್ಚ ಪರಮಃ ಸೇತುರೀಶಃ ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ಸ್ಥಾನವಿಶೇಷಬುದ್ಧ್ಯಾ .. 2.50..

ವಿಶೇಷತಶ್ಚೋಪಪತ್ತೇಸ್ತಥಾನ್ಯದತಃ ಫಲಂಚೋಪಪದ್ಯೇತ ಯಸ್ಮಾತ್ .

ಮಹೇಶ್ವರಾಚ್ಚುತಿಭಿಶ್ಚೋದಿತಂ ಯದ್ಧರ್ಮಂ ಪರೇ ಚೇಶ್ವರಂ ಚೇತಿ ಚಾನ್ಯೇ .

ನ ಕರ್ಮವಚ್ಚೇಶ್ವರೇ ಭೇದಧೀನಃ .. 2.51..

ಭೇದಾನ್ ಚೇತಿ ಪರತಃ ಪರಮಾರ್ಥದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಭೇದಾದುಪಸಂಹಾರಭೇದಃ

ಅಥಾನ್ಯಥಾತ್ವಂ ವಚಸೋಽಸೌ ವರೀಯಾನ್ಸಂಜ್ಞಾತಶ್ಚೇದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿರೇವ ಪ್ರಮಾಣಂ ..

2.52..

ಸರ್ವತ್ರಾಭೇದಾದನಯೋಸ್ತಥಾನ್ಯತ್ವಾಧಾನ್ಯಮಾನಂದಮಯಃ ಶಿರಸ್ತ್ವಂ .

ತಥೇತರೇ ತ್ವರ್ಧಸಾಮಾನ್ಯಯೋಗಾತ್ಪ್ರಯೋಜನಾಭಾವತಯಾಽಪ್ಯಯಾಯ ತೇ ..

2.53..

ಶಬ್ದಾತ್ತಥಾ ಹ್ಯಾತ್ಯಗ್ರಹೀತಿರುತ್ತರಾತ್ತಥಾನ್ವಯಾದಿತರಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವಂ .

ಅಶಬ್ದತ್ವಾದೇವಮೇತತ್ಸಮಾನಮೇವಂಚ ಸಂವಿದ್ವಚನಾವಿಶೇಷಾತ್ .. 2.54..

ತದ್ಧರ್ಶನಾತ್ಸಂಭೃತಂಚೈವಮೇಷೋಽನಾಮ್ನಾಯಾದ್ವೇದ್ಯಭೇದಾತ್ಪರೇತಿ .

ಗತೇರಧಾರದುಪಪನ್ನಾರ್ಥಲೋಕೇ ಶಬ್ದಾನುಮಾನೈಃ ಸಗುಣೋಽವ್ಯಯಾತ್ಮಾ ..

2.55..

ಯಥಾಧಿಕಾರಂ ಸ್ಥಿತಿರೇವ ಚಾಂತರಾ (ತಥಾತ್ಮನಃ) ತತ್ತ್ವೇವ ಭೇದಾದ್ವಿಶಿಷ್ಣೀತರವತ್

ಅನ್ಯತ್ತಥಾ ಸತ್ಯಕೃತ್ಯಾ ತಥೈಕೇ ಕಾಮಾದಿರತ್ರಾಯತನೇಷು ಚಾದರಾತ್ .. 2.56..

ಉಪಸ್ಥಿತೇ ತದ್ವಚನಾತ್ತಥಾಗ್ನೇಃ ಸಂಲೋಪ ಏವಾಗ್ನಿಭವಃ ಪ್ರದಾನೇ .

ಅತೋಽನ್ಯಚಿಂತಾರ್ಥಭೇದಲಿಂಗಂ ಬಲೀಯಃ ಕ್ರಿಯಾ ಪರಂ ಚಾಸಮಾನಾಚ್ಚ

ದೃಷ್ಟೇಃ .. 2.57..

ಶ್ರುತೇರ್ಬಲಾದನುಬಂಧೇಮಖೇ ವೈ ಭಾವಾಪತ್ತಿಶ್ಚಾತ್ಮನಶ್ಚೈಕ ಏವ .

ತದ್ಭಾವಭಾವದುಪಲಬ್ಧಿರೇಶೇ ಸದ್ಭಾವಭಾವಾದನುಭಾವತಶ್ಚ .. 2.58..

ಅಂಗಾವಬದ್ಧಾ ಹಿ ತಥೈವ ಮಂತ್ರತೋ ಭೂಮ್ನಃ ಕ್ರತೋರ್ಜಾಯತೇ ದರ್ಶನೇನ ..

2.59..

ರೂಪಾದೇಶ್ಚ ವಿಪರ್ಯಯೇಣ ತು ದೃಶಾ ದೋಷೋಭಯತ್ರಾಪ್ಯಯಂ

ಅಗ್ರಾಹ್ಯಾಃ ಸಕಲಾನಪೇಕ್ಷ್ಯ ಕರಣಂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದೇನ ಹಿ .
 ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಃ ಸಮುದಾಯಕೇಽಪಿ ಇತರೇ ಪ್ರತ್ಯಾಯಿಕೇನಾಪಿ ಯ-
 ದ್ವಿದ್ಯಾಽವಿದ್ಯಾ ಅಸತಿ ಬಲತೋ ಧುರ್ಯಮಾರ್ಯಾಭಿಶಂಸೀ .. 2.60..
 ದೋಷೋಭಯೋರಪಿ ತದಾ ಸ್ವಗಮೋಽಭ್ಯುಪೇಯಾ .
 ಸ್ಮತ್ಯಾ ಸತೋ ದೃಶಿ ಉದಾಸೀನವದ್ಭಜೇತ .. 2.61..
 ನಾಭಾವಾದುಪಲಬ್ಧಿತೋಽಪಿ ಭಗವದ್ವೈಧರ್ಮ್ಯಸ್ವನ್ಯಾದಿವ-
 ತದ್ಭಾವೇನಾಪ್ಯುಪಲಬ್ಧಿರೀಶಿತುರಹೋ ಸಾ ವೈ ಕ್ಷಣಂ ಕಲ್ಪ್ಯತೇ .
 ಸರ್ವಾರ್ಥಾನುಪಪತ್ತಿತೋಽಪಿ ಭಗವತ್ಯೇಕಾದ್ವಿತೀಯೇ ಪುನಃ .
 ಕಾತ್ಸೇರ್ಷನಾತ್ಮನಿ ನೋ ವಿಕಾರಕಲನಂ ನಿತ್ಯಂ ಪತೇರ್ಧರ್ಮತಃ .. 2.62..
 ಸಂಬಂಧಾನುಪಪತ್ತಿತೋಽಪಿ ಸಮಧಿಷ್ಠಾನೋಪಪತ್ತೇರಪಿ
 ತಚ್ಚೈವಾಕರಣಂ ಚ ಭೋಗವಿಧುರಂ ತ್ವಂ ತತ್ತ್ವ ಸರ್ವಜ್ಞತಾ .
 ಉತ್ಪತ್ತೇರಪಿ ಕರ್ತುರೇವ ಕಾರಣತಯಾ ವಿಜ್ಞಾನಭಾವೋ ಯದಿ
 ??? ನಿಷೇಧಪ್ರತಿಪತ್ತಿತೋಽಪಿ ಮರುತಶ್ಚಾಕಾಶತಃ ಪ್ರಾಣತಃ .. 2.63..
 ಅಸ್ತಿತ್ವಂ ತದಪೀತಿ ಗೌಣಪರತಾ ವಾಕ್ಯೇಷು ಭಿನ್ನಾ ಕ್ರಿಯಾ
 ಕಾರ್ಯದ್ರವ್ಯಸಮನ್ವಯಾಯಕರಣಂ ಶಬ್ದಾಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತತ್ .
 ಶಬ್ದೇಭ್ಯೋಽಪ್ಯಮತಂ ಶ್ರುತಂ ಭವತಿ ತಜ್ಞಾನಂ ಪರಂ ಶಾಂಭವಂ
 ಯಾವಲ್ಲೋಕವಿಭಾಗಕಲ್ಪನವಶಾದ್ಭೂತಕ್ರಮಾತ್ಸರ್ಜತಿ .. 2.64..
 ತಸ್ಯಾಸಂಭವತೋ ಭವೇಜ್ಜಗದಿದಂ ತೇಜಃಪ್ರಸೂತಂ ಶ್ರುತಿಃ .
 ಚಾಪಃ ಕ್ಷ್ಮಾ ಮರುದೇವ ಖಾತ್ಮಕಧಯಂತಲ್ಲಿಂಗಸಂಜ್ಞಾನತಃ .. 2.65..
 ವಿಪರ್ಯಯೇಣ ಕ್ರಮತೋಽಂತರಾ ಹಿ ವಿಜ್ಞಾನಮಾನಕ್ರಮತೋ ವಿಶೇಷಾತ್ .
 ನ ಚಾತ್ಮನಃ ಕಾರಣತಾವಿಪರ್ಯಶ್ಚರಾಚರವ್ಯಾಪಕತೋ ಹಿ ಭಾವೈಃ .. 2.66..
 ನಾತ್ಮಾ ಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯತಾಶಕ್ತಿಯೋಗಾನ್ನಾನೇವ ಭಾಸತ್ಯವಿಕಲ್ಪಕೋ ಹಿ .
 ಸಂಜ್ಞಾನ ಏವಾತ್ರ (ಸಂತಾನ ಏವಾತ್ರ) ಗತಾಗತಾನಾಂ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಚೋತ್ತರಣೇನಾಣುರೇವ
 .. 2.67..
 ಸ್ವಶಬ್ದೋನ್ಮಾನಾಭ್ಯಾಂ ಸುಖಯತಿ ಸದಾನಂದನತನುಂ
 ವಿರೋಧಶ್ಚಾಂದ್ರೋಪದ್ರವ ಇವ ಸದಾತ್ಮಾ ನಿಖಿಲಗಃ .
 ಗುಣಾದಾಲೋಕೇಷು ವ್ಯತಿಕರವತೋ ಗಂಧವಹತಃ
 ಪರೋ ದೃಷ್ಟೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ವ್ಯಪದಿಶತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾನುಭವತಃ .. 2.68..
 ಯಾವಚ್ಚಾತ್ಮಾ ನೈವಾ ದೃಶ್ಯೇತ ದೋಷೈಃ ಪುಂಸ್ತ್ವಾದಿವತ್ತ್ವ ಸತೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋಗಾತ್
 .
 ಮನೋಽನ್ಯತ್ರಾಯದಿ ಕಾರ್ಯೇಷು ಗೌಣಂ ವಿಮುಖಃ ಕರ್ತಾ

ಶಾಶ್ವತೋ ವಿಹರತಿ ಉಪಾದಾನವಶತಃ .. 2.69..

ಅಸ್ಯಾತ್ಪ್ರವೃತ್ತವ್ಯಪದೇಶತಃ ಶ್ರುತಿರಿಯಂ ಕರ್ತೃತ್ವವಾದಂ ವದ-
ತುಪಾಲಬ್ಧಂ ಶಕ್ತೇರ್ವಿಪರತಿ ಸಮಾಧ್ಯಾ (ವಿಪರ್ಯೇ ಸಮಾಧ್ಯಾ) ಕ್ಷುಭಿತಯಾ .
ಪರಾತ್ಪ್ರಶ್ಚ ಶ್ರುತ್ಯಾಪ್ಯನುಕೃತಿ ಸುರತ್ಪ್ರಕ್ಷುಭಿತಯಾ (ಸುಯತ್ಪ್ರಕ್ಷುಭಿತಯಾ)
ಪರೋ ಮಂತ್ರೋ ವರ್ಣ್ಯಭಗವತಿ ಅನುಜ್ಞಾಪರಿಹರೌ .

ತನೋಃ ಸಂಬಂಧೇನ ಪ್ರವಿಶತಿ ಪರಂ ಜ್ಯೋತಿಕಲನೇ .. 2.70..

ಆಸನ್ನತೇವ್ಯತಿಕರಂ ಪರರೂಪಭೇದೇ ಆಭಾಸ ಏವ ಸುದೃಶಾ ನಿಯತೋ
ನಿಯಮ್ಯಾತ್ .

ಆಕಾಶವತ್ಸರ್ವಗತೋಽವ್ಯಯಾತ್ಮಾ ಆಸಂಧಿಭೇದಾತ್ಪ್ರತಿದೇಶಭಾವಾತ್ .. 2.71..

ತಥಾ ಪ್ರಾಣೋ ಗೌಣಃ ಪ್ರಕೃತಿವಿಧಿಪೂರ್ವಾರ್ಥಕಲನಾ-
ದಘ್ನೋಯೇ ಸೃತ್ಯಃ ಪ್ರಥಿತಗತಿಶೇಷೇಣ ಕಥಿತಃ .

ಹಸ್ತಾದಯಸ್ತ್ವ ಣವಃ ಪ್ರಾಣವಾಯೋಃ ಚಕ್ಷುಸ್ತಥಾ ಕರಣತ್ವಾನ್ನ ದೋಷಃ .. 2.72..

ಯಃ ಪಂಚವೃತ್ತಿರ್ಮನವಚ್ಚ ದೃಶ್ಯತೇ ತಥಾಣುತೋ ಜ್ಯೋತಿರಸುಶ್ಚ ಖಾನಿ .

ಭೇದಶ್ರುತೇರ್ಲಕ್ಷಣವಿಪ್ರಯೋಗಾದಾತ್ಮಾದಿಭೇದೇ ತು ವಿಶೇಷ ವಾದಃ .. 2.73..

ಆತ್ಮೈಕತ್ವಾತ್ಪ್ರಾಣಗತೇಶ್ಚ ವಹ್ನೇಃ ತೇ ಜಾಗತೀವಾಶ್ರುತತ್ವಾನ್ನ ಚೇಷ್ಟಾ .

ಭೋಕ್ತುರ್ನ ಚಾತ್ಮನ್ಯವಿದೀಕೃತಾ ಯೇ ತೇ ಧೂಮಮಾರ್ಗೇಣ ಕಿಲ ಪ್ರಯಾಂತಿ ..

2.74..

ಚರಣಾದಿತಿ ಚಾನ್ಯಕಲ್ಪನಾಂ ಸ್ಮರಂತಿ ಸಪ್ತೈವ ಗತಿಪ್ರರೋಹಾತ್ .

ವ್ಯಾಪಾರವೈಧುರ್ಯಸಮೂಹವಿದ್ಯಾ ತೇ ಕರ್ಮಣೈವೇಹ ತೃತೀಯಲಬ್ಧಾಂ .. 2.75..

ತದ್ಧರ್ಶನಂತದ್ಧತೋಽಪ್ಯವಿದ್ಯಾ ಸವ್ಯೋಪಪತ್ತೇರುತ ದೌವಿಶೇಷಾತ್ .

ಚಿರಂತಪಃ ಶುದ್ಧಿರತೋ ವಿಶೇಷಾತ್ತೇ ಸ್ಥಾವರೇ ಚಾವಿಶೇಷಾರ್ಥವಾದಃ .. 2.76..

ಸಂಧ್ಯಾಂಶಸೃಷ್ಟ್ಯಾ ಕಿಲ ನಿರ್ಮಮೇ ಜಗತ್ತುತ್ರೇಷು ಮಾಯಾಮಯತೋಽವ್ಯಯಾತ್ಮಾ

ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಮಾಯಾಮಯಂ ತಜ್ಜಗದಿದಮಸತೋ ನಾಮರೂಪಂ ತು ಜಾತಂ .

ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಿತೋಽಪಿ ಪರಮಾನಂದಮ್ನಿರೋಧಾನಕೃತ್ .. 2.77..

ದೇಹಯೋಗಾಧ್ರಸತೇ ವರ್ಧತೇ ಯಃ ತತ್ತ್ಯವಾನ್ಯತ್ಪಶ್ಯತೇ ಸೋಽಥ ಬೋಧಾತ್ .

ಸ ಶೋಶುಚಾನಸ್ಮತಿಶಬ್ದಬೋಧಃ .. 2.78..

ನಾನಾಶಬ್ದಾದಿಭೇದಾತ್ಪಲವಿವಿಧಮಹಾಕರ್ಮವೈಚಿತ್ರ್ಯಯೋಗಾ-

ದೀಷ್ಟೇತಾಂ ಗುಣಧಾರಣಾಂ ಶ್ರುತಿಹಿತಾಂ ತದ್ಧರ್ಶನೋದ್ಬೋಧತಃ .

ತದ್ಧರ್ಶನಾತ್ಸಿದ್ಧಿತ ಏವ ಸಿದ್ಧ್ಯತೇ ಆಚಾರಯೋಗಾದೃತತಚ್ಚುತೇಶ್ಚ .. 2.79..

ವಾಚಾ ಸಮಾರಂಭಣತೋ ನಿಯಾಮತಃ ತಸ್ಯಾಧಿಕಾಪ್ರಾತ್ಪ್ರಕಸ್ಮೋಪದೇಶಾತ್ .

ತುಲ್ಯಂದೃಶಾ ಸರ್ವತಃ ಸ್ಯಾದ್ವಿಭಾಗಃ ಅಧ್ಯಾಪಯಾತ್ರಾನ್ನವಿಶೇಷತಸ್ತು ತೇ .. 2.80..
 ಕಾಮೋಪಮದೇನ ತದೂರ್ಧ್ವರೇತಸಾ ವಿಮರ್ಶತೋ ಯಾತಿ ಸ್ವತತ್ತ್ವತೋಽನ್ಯಃ .
 ಅನುಷ್ಠೇಯಂ ಚಾನ್ಯತ್ಯತಿಶಿರಸಿ ನಿಷ್ಕಾಭ್ರಮವಶಾತ್ .
 ವಿಧಿಸ್ತುತ್ಯಾ ಭಾವಂಪ್ರವದತಿ ರಥಾಗ್ನೀರಾಧಾನಮನುವದತಿ ಜ್ಞಾನಾಂಗಮಪಿ ಚ ..
 2.81..
 ಪ್ರಾಣಾತ್ಯಯೇ ವಾಪಿ ಸಮಂತಥಾನ್ನಮಬಾಧತಃ ಸ್ಮೃತಿತಃ ಕಾಮಕಾರೇ .
 ವಿಹಿತಾಶ್ರಮಕರ್ಮತಃ ಸಹೈವ ಕಾರ್ಯಾತ್ತಥೋಭಯೋರ್ಲಿಂಗಭಂಗಂ ಚ
 ದರ್ಶಯೇತ್ .. 2.82..
 ತಥಾಂತರಾ ಚಾಪಿ ಸ್ಮೃತೇರ್ವಿಶೇಷತಃ ಜ್ಯಾಯೋಽಪಿ ಲಿಂಗಾಭಯಭಾವನಾಧಿಕಾ .
 ಸೈವಾಧಿಕಾರಾದರ್ಶನಾತ್ತದುಕ್ತಮಾಚಾರತಃ ಸ್ವಾಮಿನ ಈಚ್ಯವೃತ್ತ್ಯಾ .. 2.83..
 ಸ್ಮೃತೇ ಋತ್ವಿಕಕಾರ್ಯಂ ಚ ಕೃತ್ಸ್ನಂ .
 ತನ್ಮಾನವಾಚಾ ವಚನೇನ ಕುವಂತದೈಹಿಕಮ್ದವಸ್ಥಾಧ್ಯತೇಶ್ಚ .. 2.84..
 ಆವೃತ್ತ್ಯಾಪ್ಯಸಕೃತ್ಥೋಪದಿಶತಿ ಹ್ಯಾತ್ಮನ್ನಪಾಗಚ್ಯತಿ
 ಗ್ರಾಹಂ ಯಾತಿ ಚ ಶಾಸ್ತ್ರತೋ ಪ್ರತೀಕಕಲನಾತ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮದೃಷ್ಟಿಪ್ರಭೋಃ .
 ಆದಿತ್ಯಾದಿಕೃತೀಷು ತಥಾ ಸತೀರಪಿ ಕರ್ಮಾಂಗತಾಧ್ಯಾನತಃ
 ತಸ್ಮಾಚ್ಚಾಸ್ಥಿರತಾಂ ಸ್ಮರಂತಿ ಚ ಪುನರ್ಯತ್ಮೈವ ತತ್ರ ಶ್ರುತಾ .. 2.85..
 ಆಪ್ರಾಯಣಾತ್ತತ್ರ ದೃಷ್ಟಂ ಹಿ ಯತ್ರ ತತ್ರಾಗಮಾತ್ಪೂರ್ವಯೋಽಶ್ಲೇಷನಾಶೌ .
 ತಥೇತರಸ್ಯಾಪಿ ಪತೇದಸಂಸೃತೌ ಅನಾರಬ್ಧಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದಿಕಾರ್ಯೇ .. 2.86..
 ಅತೋಽನ್ಯೇಷಾಮುಭಯೋರ್ಯತ್ರ ಯೋಗಾದ್ವಿದ್ಯಾಭೋಗೇನ ವಾಜ್ಮನಸೀ
 ದರ್ಶನಾಚ್ಚ .
 ಸರ್ವಾಣ್ಯನುಮನಸಾ ಪ್ರಾಣ ಏವ ಸೋಽಧ್ಯಕ್ಷೇತ ಉಪದರ್ಶೇನ ಕಚ್ಚಿತ್ .. 2.87..
 ಸಮಾನವೃತ್ತ್ಯಾ ಕ್ರಮತೇ ಚಾಸು ವೃತ್ತ್ಯಾ ಸಂಸಾರತೋ ವ್ಯಪದೇಶೋಪಪತ್ತೇಃ .
 ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಮಾಣೋಪಮದೋಽಪಲಬ್ಧಸ್ಥಿತಿಶ್ಚ ತಥೋಪಪತ್ತೇರೇಷ ಊಷ್ಮಾ
 ರಸೈಕೇ .. 2.88..
 ಅತ್ರ ಸ್ಮರ್ಯನಾನುಪರತಾವಿಧಿವಾಕ್ಯಸಿದ್ಧೇರ್ವೈಯಾಸಕಿರ್ಮುನಿರೇಷೋವ್ಯಯಾತ್ಯಾ
 .
 ಅವಿಭಾಗೋ ವಚನಾದ್ಧಾರ್ದ ಏವ ರಶ್ಮ್ಯನುಸಾರೀ ನಿಶಿತೋ ದಕ್ಷಿಣಾಯನೇ .
 ಯೋಗಿನಃ ಪ್ರತಿಸೃತ್ಯೆಸ್ತಥಾರ್ಚಿರಾದ್ವಾಯುಮದ್ವಟಿತೋ ವರುಣೇನ .. 2.89..
 ಅತಿವಾಹಿಕವಿಧೇಸ್ತದಲಿಂಗಾತ್ತದ್ವದತ್ತೋಭಯೋರಪಿ ಸಿದ್ಧಿಃ .
 ತದ್ವೈತೇನ ಗತಿರಪ್ಯಪಾವೃತೋ ವಿಶೇಷಸಾಮೀಪ್ಯಸಕಾರ್ಯಹೇತೌ .. 2.90..
 ಸ್ಮೃತಿಸ್ತಥಾಽನ್ಯೋಽಪಿ ಚ ದರ್ಶನೇನ ಕಾರ್ಯೇ ತಥಾ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಪ್ರತೀಕಃ .

ವಿಶೇಷದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಸಂಪದಾವಿರ್ಭವೇನ ಸ್ವೇನಾಂಶತ್ವಾನ್ಮುಕ್ತಿವಿಜ್ಞಾನತೋ ಹಿ .. 2.91..

ಆತ್ಮಪ್ರಕಾಶಾದವಿಭಾಗೇನ ದೃಷ್ಟಃ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽನ್ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮತಿನಾಮಾತ್ರತೋಽನ್ಯಃ .

ಉಪನ್ಯಾಸಾದನ್ಯಸಂಕಲ್ಪಭೂತ್ಯಾ ರಥವಾನ್ಯೋಽಪ್ಯುಧಾಹ .. 2.92..

ಭಾವಮನ್ಯೋ ಉಭಯಂ ನ ಸ್ವಭಾವಾ ಭಾವೇ ಸಂಪತ್ತಿರೇವಂ (ಭಾವೇ ಸ್ವಾಪ್ಯಸಂಪತ್ತಿರೇವಂ) ಜಗತ್ಸ್ಯಾತ್ .

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇಣೋಪದೇಶಾತ್ಕ್ಲಿತಿರಪಿ ಜಗತೋ (ಸ್ಥಿತರವಿನ್ಯಷರಾವರ್ತಿ) ವ್ಯಕ್ತಿಭಾವಾದುಪಾಸಾ ಭೇದಾಭಾಸಸ್ಥಿತರವಿಕಾರಾವರ್ತಿರಿತಿ ಚ .. 2.93..

ತಥಾ ದೃಷ್ಟೇರ್ದ್ರಷ್ಟುವಿಪರೀತದೃಷ್ಟೇಃ ಶ್ರುತಿವಶಾತ್ತಥಾ

ಬುದ್ಧೇರ್ಬೋಧಾ ಭವತಿ ಅನುಮಾನೇನ ಹಿ ಬುಧಃ .

ಭೋಗೇ ಸಾಮಾನ್ಯಲಿಂಗಾಚ್ಚಿವಭಜನಭವೇ ಮಾನ್ಯಮನಸಾ

ಅನಾವೃತ್ತಿಃ ಶಬ್ದೋ ಭವತಿ ವಿಧಿವಾಕ್ಯೇನ ನಿಯತಂ .. 2.94..

ತವೋಕ್ತಃ ಸೂತ್ರಾಣಾಂ ವಿಧಿರಪಿ ಚ ಸಾಮಾನ್ಯಮುಭಯ-

ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ಶ್ರುತ್ಯೈವ ಪ್ರಭವತಿ ಮಹಾನಂದಸದನೇ .. 2.95..

.. ಇತಿ ಶಿವರಹಸ್ಯಾಂತರ್ಗತೇ ಶಿವೇನ ಋಭುಂ ಪ್ರತಿ ಸೂತ್ರೋಪದೇಶಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ

..

- .. ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಂ . ಶಂಕರಾಖ್ಯಃ ಷಷ್ಠಾಂಶಃ . ಅಧ್ಯಾಯಃ 2 . 1-95..

- .. shrIshivarahasyam . shankarAkhyah ShaShThAMshaH . adhyAyaH 2 . 1-95..

Notes :

Shiva Rahasyam Amsa-06 consists of the 50 Adhyaya-s that comprise the Ribhu Gita.

Selected verses from Ribhu Gita have been compiled here based on similarity of content.

Proofread by Ruma Dewan

Shivena Ribhum Prati Sutropadeshah

pdf was typeset on August 5, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

